

l'afirmació que s'acaba de dir, afegeix que «si no sempre és fàcil reconèixer en els cavalls vius la raça a la qual pertanyen, i per a distingir l'espècie en els esquelets dels équids actuals s'ha de recórrer a minucioses comparacions i mides ¿cóm s'apreciaran els caràcters distintius en representacions fosques i amb freqüència estilitzades en alt grau?»

Amb aquestes poques línies es revela tot el nervi del treball que critiquem. Cada any tenim ocasió de comprovar en els nostres alumnes que, mentre tracten d'aprendre solament pels llibres la diferenciació racial aquesta els és una cosa difícilíssima, confusa. En canvi, al cap de quatre o cinc lliçons pràctiques, la diagnòci racial la practiquen a l'instant. Ni en viu, ni en mort té res d'extraordinari la coneixensa de races, com tampoc ofereix cap dificultat diagnosticar per medi de una bona il·lustració. Naturalment, que si la pintura, gravat, etc, està mal feta llavors, el que hi hauria a apreciar en tot cas, fora el grau de la tècnica de l'artista, però no la traducció real de la cosa artísticament expressada. Els dibuixos ben fets, malgrat siguin del paleolític serveixen per a la diagnòci racial.

L'A. en tractar la raça *moruna* objecte del llibre que ha escrit, imbuït de les classificacions més amunt criticades i potser també per manca de pràctica raciòlògica cau en una equivocació lamentable, afirmant que l'*Equus caballus africanus*, de Sanson, no és el cavall del Marroc, el tipus que l'A. anomena *moruno*. No hi ha més que veure les figures 2, 3, 4, 7, 8, 9 i 19 per a demostrar que aquestes figures corresponen a la descripció del cavall africà de Sanson.

Però el senyor Cabrera te raó al dir que el cavall dongolawi no és propiament el cavall africà, és a dir, el cavall de Dongola seria un tipus diferent del descrit per Sansón amb el nom d'*Equus caballus africanus*.

En veritat no ens expliquem com l'A. ha pogut escriure un llarg treball com el que critiquem, essent la descripció de l'*E. cab. africanus*, de Sanson, de una presició i claretat exemplars. L'A. empró considera a Mr. Diffloth com un gran zootècnic, quan no és altra cosa que un redactor científic. Els zootècnics sabem perfectament d'on procedeixen els materials de que s'ha servit Diffloth per a bastir les seves obres.

No obstant i el que s'acaba de dir, les lletres castellanés han rebut amb *El caballo moruno* la primera obra substanciosament zootècnica, puix que fins ara, semblava que la zootècnica en ésser tractada en castellà estava reservada a escribents força menys traçuts que aquell magnífic redactor que es diu Diffloth. — M. ROSSELL i VILÀ.

HOYT S. GALE-POTASH DEPOSITS IN SPAIN. — Bulletin 715-A — United States Geological Survey. 16 pag. 3 lam. i 3 figures. Washington 1920. — Es aquest treball un resum de les publicacions dels enginyers de l'Institut Geològic d'Espanya, que palesa altra volta l'interès científic àdhuc que industrial que tenen pobles estrangers de la riquesa que no sabem nosaltres preuar com són els dipòsits potàssics de Sùria. El resúm del seu con-

tingut és com segueix: Introducció : localitat i accés : propietaris : muntanya de sal de Cardona : investigacions de la potasa a Sùria : altres dipòsits : geologia general de la comarca : legislació espanyola referent a les terres potàsiques : probabilitats de producció.

En parlar de la intervenció del Govern central espanyol diu: «les restriccions establertes per les actes del Govern espanyol ha indubtablement impedit el progrés en el desenrotll de aquesta comarca i aixís com l'allunyar als capitalistes estrangers que desitjaven entrar en la comarca...» Acompanya aquest treball unes boniques làmines de les salines de Cardona i dels conglomerats de nostra Muntanya -anta aixís com uns esquemes topogràfics i geològics de l'encontrada.—J. R. BATALER.